

Haidingerit

$\text{CaH}(\text{AsO}_4)(\text{H}_2\text{O})$

E. Turner (1827)

Haidinger popsal krystalografii dvou typů krystalů, které pokládal za pravděpodobné odrůdy farmakolitu, na vzorku z Fergusonovy sbírky, kterou si na jaře 1824 prohlédl. Vzorek neměl na etiketě udanou lokalitu. Tytéž krystaly analyzoval Turner. První typ krystalů byl skutečně farmakolit, druhý byl nový minerál. Haidinger o tom nejspíš nebyl úplně přesvědčen, neboť ho nepojmenoval.

Na dvou vzorcích z Jáchymova, uložených v mineralogické sbírce císařského dvora ve Vídni, popisoval haidingerit i Tschermak, který byl na vzorky upozorněn ředitelem sbírek Hörnesem. Popsal morfologii krystalů a minerál již nazýval haidingerit, ale nezmínil se, kdy a kým byl tento minerál vlastně nazván. Pouze konstatuje, že po uveřejnění svého článku v roce 1825 došel Haidinger k závěru, že Fergusonův vzorek byl z Jáchymova. V tomto článku uvádí Tschermak i kompletní popis dalšího nového minerálu, který ale nepojmenoval, takže brassit (viz dále) musel čekat na popis dalších 150 let.

Wilhelm von Haidinger se narodil jako nejmladší syn mineraloga, geologa a montanisty, horního rady Karla Haidingera. Po studiích pobýval ve Štýrském Hradci, Freibergu a Edinburgu. V letech 1827-1840 žil u svého bratra v Lokti u Karlových Varů. V roce 1839 byl jmenován ředitelem nově založeného montanistického muzea a pověřen sestavením ústavní mineralogické sbírky. Po založení rakouského Geologického říšského ústavu, kdy s ním bylo spojeno montanistické muzeum, se stal jeho ředitelem. Publikoval více než 300 převážně mineralogických prací. Byl členem více než 100 různých vědeckých společností.

Wilhelm von Haidinger
(1795-1871)

haidingerit, brassit
(ploché krystalky seskupené do růžic)

(Jáchymov-Svornost, žíla Geschieber, 1991)

haidingerit
(vzácné jednotlivé krystalky)

(Jáchymov-Svornost, žíla Geschieber, 1991)

haidingerit, weilit (snímek vlevo), brassit (vpravo)
(krystalky seskupené do kulovitých agregátů)

(Jáchymov-Svornost, žíla Geschieber, 1991)

Haidingerit vytváří radiálně paprscité agregáty složené z krátce sloupcovitých krystalků, kulovité agregáty s charakteristickým fasetováním povrchu, nebo se ploché krystalky seskupují do růžic. Vzácně se vyskytuje i v jednotlivých izolovaných krystalcích. Čistý je bezbarvý a čirý s vyšším skelným leskem, ale bývá i zakalený a pak lesk ztrácí. Poměrně vzácně doprovází obdobné běžnější arzenáty (farmakolit, pikrofarmakolit, rösslerit, brassit).